

Tehnoloogia muudab maailma ja meid: töötamine tulevikus, inimese seos riigiga ja sotsiaalkindlustusega, tööjõud vs robotid, andmed on uus nafta.

Guido Viik

Ettevõtja ja futuroloog

Guido Viik, „Maksude tulevikust“, Eesti Ekspress 11.11.2015

Läbi aegade on valitsejad pidanud võimul püsimiseks maksustama oma ajastu suurimaid rikkuseallikaid. Olgu nendeks siis maa, kaubateed või soolakaevandused. Oleks naiivne arvata, et kaasaegse demokraatliku valitsuse puhul see vajadus kaob. Suurima rikkuse allikas on alati ka suurimaks ebavõrdsuse allikaks. Seda tõsiasja eirav valitseja riskib uute rivaalide esilekerkimisega.

...

Ühest küljest elame 21. sajandi infoühiskonnas. Siin on suurima rikkuse allikateks piiriülesed finantsturud, meta-andmed ja innovatsioon. Teisest küljest on meie maksusüsteem otsekui 20. sajandisse kinni jäänud. Siin on endiselt märksõnadeks „palk“ ja „autod“, „tarbimine“ ja „kapital“. Tsiiviliseeritud infoühiskonna toimimine ilma uusi rikkuseallikaid maksustamata on võimatu. Kinnisvara- ja kasumimaksuga pole selles maailmas midagi peale hakata. Skype ei tootnud kasumit, kuid müüdi kõrgema hinna eest kui kõik meie pangad kokku.

...

Guido Viik, „Muinasjutt Eesti lihtsast maksusüsteemist“, Eesti Ekspress 05.10.2016

Muinasjutt Eesti lihtsast maksusüsteemist silitab kõrva. Kui te sest tüdima juhtute, siis õhtuseks uinumiseks soovitan ma eelkõige käibemaksuseadust. Kolmanda paragrahvi järel olete eksinud nagu Lumivalgeke ürgmetsas. Nagu pärismetsa, nii ei tunne ka maksumetsa otsast lõpuni enam ammu keegi. Nagu pärismetsas, võib ka maksumetsas kohata mõndagi kummalist ja müstilist. Iga laps ju teab, et mida suurem mets, seda rohkem ja põnevamaid salapeidukaid seal leidub.

...

Probleemi olemuse on täpseimalt sõnastanud 18. sajandi Šveitsi matemaatik Daniel Bernoulli: lisanduva ühiku väärtus on pöördvõrdeline olemasolevate ühikute arvuga. Teisisõnu, kui keskpank trükib juurde raha, muutub teie kontol olev raha odavamaks. Kui riik trükib juurde seadusi, muutuvad senised seadused jõuetumaks.

...

Nii on mõistlik aeg-ajalt puhtalt lehelt alustada. Maksuteooria alusprintsipiibid, mida seejuures silmas pidada, on aegumatud ja lihtsad. Esiteks, maksustada tuleb ajastule omaseid peamisi rikkuseallikaid ja maksubaas peab olema lai. Suur põld annab suurema saagi. Teiseks, maksumäär tuleks hoida mõistlikult madal, et põldu mitte ära kurnata. Kolmandaks peaks maksu objekt olema lihtne ja selgelt mõõdetav, et

saak koristamise käigus ei haihtuks. Neljandaks tuleks maksumaksjaid kohelda võrdselt. Diskrimineerimine ehk maksuerandid ja -soodustused on kurjast. Ja viiendaks peaksid maksud olema universaalsed. Teisisõnu: sihtotstarbelisi makse tuleks vältida.

Artiklite täisversioonid on saadaval:

[Maksude tulevikust \(Eesti Ekspress 11.11.2015\)](#)

[Muinasjutt Eesti lihtsast maksusüsteemist \(Eesti Ekspress 05.10.2016\)](#)